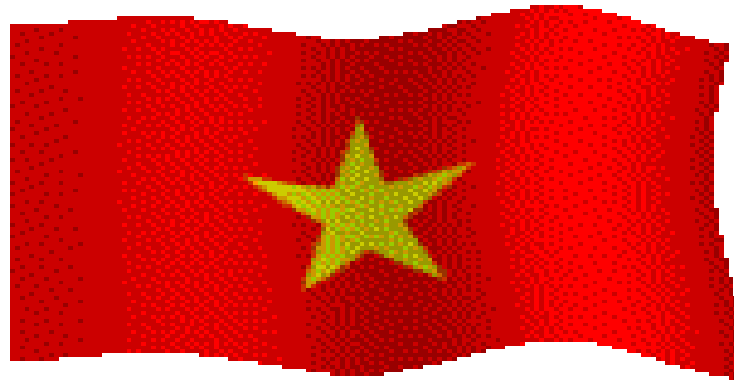

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 28 tháng 9 năm 2012
VỤ XUẤT NHẬP KHẨU BỘ CÔNG THƯƠNG

NỘI DUNG THAM LUẬN

- **Phần I:** BỐI CẢNH VÀ YÊU CẦU KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU
- **Phần II:** CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM HIỆN NAY
- **Phần III:** PHƯƠNG HƯỚNG HOÀN THIỆN

PHẦN I: BỐI CẢNH VÀ YÊU CẦU

1. Bối cảnh chung

- Xu thế toàn cầu hóa, hội nhập kinh tế quốc tế
- Tình hình thế giới và khu vực có những diễn biến phức tạp, đa chiều
- Việt Nam đang trong tiến trình hội nhập sâu, rộng với thế giới và khu vực

2. Yêu cầu kiểm soát xuất khẩu

- Xây dựng và hoàn thiện công cụ pháp luật để quản lý quá trình vận hành của nền kinh tế.
- Thể chế hóa và tăng cường trách nhiệm thực thi các cam kết quốc tế.
- Mở rộng tự do kinh doanh đi đôi với tăng cường vai trò quản lý và điều tiết của nhà nước.

Cơ chế kiểm soát xuất khẩu của Việt Nam:

- Số lượng văn bản ban hành ngày càng nhiều, đáp ứng yêu cầu điều chỉnh các vấn đề phát sinh
- Thiết lập cả cơ chế kiểm soát chung và kiểm soát sâu các mặt hàng, các lĩnh vực chuyên ngành
- Tăng cường tính khả thi và trách nhiệm, hiệu quả thực thi quy định trên thực tế

PHẦN II: CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM HIỆN NAY

1. Cơ chế kiểm soát chung

1.1. Luật Thương mại năm 2005: Thiết lập cơ sở pháp lý nền tảng cho quyền xuất khẩu, hoạt động xuất khẩu và kiểm soát xuất khẩu

1.2. Nghị định số 12/2006/NĐ-CP ngày 23/01/2006 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Thương mại về hoạt động mua bán hàng hoá quốc tế và các hoạt động đại lý mua, bán, gia công và quá cảnh hàng hóa với nước ngoài

Nghị định số 12/2006/NĐ-CP điều chỉnh các vấn đề:

- Quy định danh mục hàng hóa cấm xuất khẩu; xuất khẩu theo giấy phép và hàng hóa thuộc diện quản lý chuyên ngành.
- Quy định thẩm quyền và trách nhiệm của các cơ quan liên quan trong quản lý xuất khẩu hàng hóa.
- Quy định quyền xuất khẩu và trách nhiệm của thương nhân trong việc thực hiện quyền xuất khẩu và hoạt động xuất khẩu hàng hóa.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

1.3. Nghị định số 59/2006/NĐ-CP ngày 12/6/2006 của Chính phủ quy định chi tiết Luật Thương mại về hàng hoá, dịch vụ cấm kinh doanh, hạn chế kinh doanh và kinh doanh có điều kiện

Nghị định này quy định các vấn đề:

- Hàng hóa, dịch vụ cấm kinh doanh.
- Hàng hóa, dịch vụ hạn chế kinh doanh.
- Hàng hóa, dịch vụ kinh doanh có điều kiện.

1.4. Luật Hải quan số 29/2001/QH 10 ngày 29/6/2001 (sửa đổi, bổ sung ngày 14/6/2005)

1.5. Nghị định số 154/2005/NĐ-CP ngày 15/12/2005 quy định chi tiết một số điều của Luật Hải quan về thủ tục hải quan, kiểm tra, giám sát hải quan

Các văn bản này đã quy định cơ chế kiểm soát, quản lý hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa nói chung của cơ quan Hải quan, trong đó có các mặt hàng cần kiểm soát xuất khẩu

2. Cơ chế kiểm soát xuất khẩu các mặt hàng

- Nhóm vũ khí, đạn dược, vật liệu nổ, trang thiết bị kỹ thuật quân sự
- Nhóm các chất ma túy, tiền chất, chất gây nghiện, chất hướng tâm thần
- Nhóm hóa chất, hóa chất độc, sản phẩm có hóa chất độc hại
- Nhóm các hàng hóa nhạy cảm khác cần kiểm soát xuất khẩu

Những vấn đề cần lưu ý:

Tùy từng chủng loại, tính chất của mặt hàng cụ thể hay mục đích sử dụng mà pháp luật quy định biện pháp quản lý khác nhau

- ***Các biện pháp kiểm soát xuất khẩu chính được áp dụng là:***
 - 1. Cấm xuất khẩu.*
 - 2. Hạn chế hoặc xuất khẩu có điều kiện.*
 - 3. Theo dõi, giám sát, kiểm tra.*

2.1. Cơ chế kiểm soát xuất khẩu vũ khí, đạn dược, vật liệu nổ, trang thiết bị kỹ thuật quân sự

Vũ khí, đạn dược, vật liệu nổ (trừ vật liệu nổ công nghiệp), trang thiết bị kỹ thuật quân sự bị cấm xuất khẩu theo quy định của Nghị định số 12/2006/NĐ-CP và Quyết định số 80/2006/QĐ-BQP ngày 9/5/2006 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng.

Vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ bị cấm xuất khẩu theo quy định của Pháp lệnh số 16/2011/UBTVQH12 ngày 30/06/2011 về quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

- Tổ chức, cá nhân Việt Nam chỉ được mang vũ khí, công cụ hỗ trợ từ Việt Nam ra nước ngoài để bảo vệ người đứng đầu cơ quan Đảng, Nhà nước hoặc để luyện tập, thi đấu thể thao, triển lãm, trưng bày, chào hàng, giới thiệu sản phẩm khi được cấp phép theo quy định của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng và Bộ trưởng Bộ Công an.

(Điều 6 Pháp lệnh)

- **1.** Việc xuất khẩu công cụ hỗ trợ do các cơ sở, doanh nghiệp của Bộ Công an, Bộ quốc phòng và các tổ chức, doanh nghiệp có đủ điều kiện theo quy định của Thủ tướng Chính phủ thực hiện và do Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Bộ trưởng Bộ Công an xem xét, quyết định.

(Điều 32 Pháp lệnh)

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

- Tổ chức kinh doanh vật liệu nổ công nghiệp và tiền chất thuốc nổ phải là doanh nghiệp 100% vốn nhà nước được Thủ tướng Chính phủ giao nhiệm vụ theo đề nghị của Bộ Công Thương, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng.
(Điều 19 Nghị định số 39/2009/NĐ-CP ngày 23/4/2009 của Chính phủ về vật liệu nổ công nghiệp)
- Xuất khẩu, nhập khẩu vật liệu nổ công nghiệp, tiền chất thuốc nổ phải có Giấy phép của cơ quan có thẩm quyền.
(Điều 33, 36 Nghị định số 39/2009/NĐ-CP ngày 23/4/2009 của Chính phủ về vật liệu nổ công nghiệp)

2.2. Cơ chế kiểm soát các chất ma túy, tiền chất, chất gây nghiện, chất hướng tâm thần

Chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần bị cấm xuất khẩu theo quy định của Luật Phòng chống ma túy năm 2000 (sửa đổi, bổ sung năm 2008).

Tổ chức cần vận chuyển quá cảnh lãnh thổ Việt Nam chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần phải gửi đơn và hồ sơ xin phép kèm theo giấy phép của nước xuất khẩu và giấy phép của nước nhập khẩu hàng quá cảnh đến Bộ Công an Việt Nam để xem xét, làm thủ tục cấp giấy phép.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

- Thuốc gây nghiện, thuốc hướng tâm thần, tiền chất dùng làm thuốc và thuốc phóng xạ là những loại thuốc thuộc danh mục phải kiểm soát đặc biệt (Điều 63 Luật Dược).
- Cơ quan, tổ chức được phép nhập khẩu, xuất khẩu chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần, khi xuất khẩu, nhập khẩu phải xin phép cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

- Chỉ những cơ quan, tổ chức sau đây mới được phép nhập khẩu, xuất khẩu chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần:
- Các doanh nghiệp được Bộ Y tế cho phép nhập khẩu, xuất khẩu để sử dụng trong lĩnh vực y tế, phân tích, kiểm nghiệm và nghiên cứu khoa học.

Các doanh nghiệp được Bộ Công Thương cho phép nhập khẩu, xuất khẩu tiền chất sử dụng trong các lĩnh vực sản xuất .

Các đơn vị thuộc Công an nhân dân được Bộ Công an chỉ định được phép nhập khẩu, xuất khẩu để sử dụng trong lĩnh vực đấu tranh chống tội phạm.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

- Bộ Công an chịu trách nhiệm chủ trì, phối hợp với các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về kiểm soát nhập khẩu, xuất khẩu, vận chuyển quá cảnh lãnh thổ Việt Nam chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần.
- Quyết định số 52/2011/QĐ-TTg ngày 21/9/2011 của Thủ tướng Chính phủ quy định cơ chế phối hợp trong việc cấp phép, theo dõi, kiểm tra, giám sát hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, TNTX, sản xuất, bảo quản, tàng trữ, mua bán, vận chuyển, phân phối, sử dụng chất ma túy, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất trong lĩnh vực công nghiệp, y tế và đấu tranh chống tội phạm.

2.3. Cơ chế kiểm soát xuất khẩu hóa chất độc

Hóa chất độc Bảng 1 quy định trong Công ước cấm vũ khí hóa học bị cấm xuất khẩu theo quy định của Nghị định số 12/2006/NĐ-CP và Nghị định số 100/2005/NĐ-CP ngày 03/8/2005 của Chính phủ về thực hiện Công ước cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học.

Việc xuất khẩu, nhập khẩu hoá chất Bảng 1 thuộc Công ước cấm vũ khí hoá học trong trường hợp đặc biệt cho mục đích nghiên cứu, y tế, dược phẩm hoặc bảo vệ, thực hiện theo quy định Nghị định số 100/2005/NĐ-CP và Quyết định số 05/2006/QĐ-BCN ngày 07/4/2006 của Bộ Công nghiệp (Bộ Công Thương).

2.4. Cơ chế kiểm soát xuất khẩu các mặt hàng nhạy cảm

- Kiểm soát nhập khẩu, xuất khẩu vật liệu phóng xạ và thiết bị hạt nhân.
 - ✓ Vật liệu phóng xạ và thiết bị hạt nhân chỉ được nhập khẩu, xuất khẩu khi được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền cấp giấy phép .
 - ✓ Vật liệu phóng xạ phải được đóng gói trong kiện hàng theo quy định.

- Luật Năng lượng nguyên tử năm 2008; Nghị định số 07/2010/NĐ-CP ngày 25/01/2010 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Năng lượng nguyên tử .

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

➤ **Kiểm soát nhập khẩu, xuất khẩu tàu bay không người lái, các phương tiện bay siêu nhẹ.**

✓ Các cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp phép cho tổ chức, cá nhân nhập khẩu, xuất khẩu...chỉ được cấp phép sau khi đã có ý kiến thống nhất của Bộ Quốc phòng và Bộ Công an

✓ Tổ chức, cá nhân có nhu cầu nhập khẩu, xuất khẩu...phải có công văn đề nghị Bộ Quốc phòng và Bộ Công an chấp thuận trước khi trình cấp có thẩm quyền quyết định.

▪ Nghị định số 36/2008/NĐ-CP ngày 28 tháng 3 năm 2008 của Chính phủ về quản lý tàu bay không người lái và các phương tiện bay siêu nhẹ.

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

➤ **Kiểm soát nhập khẩu, xuất khẩu kim cương thô.**

- ✓ Nghiêm cấm việc nhập khẩu, xuất khẩu kim cương xung đột.
- ✓ Thương nhân chỉ được phép nhập khẩu, xuất khẩu kim cương thô với các nước thành viên của Quy chế Chứng nhận KP.
- ✓ Các lô hàng kim cương thô chỉ được phép xuất khẩu tới nước thành viên khi có Giấy chứng nhận KP hợp lệ do CQNN có thẩm quyền của Việt Nam cấp.

Thông tư liên tịch số 14/2009/TTLT-BCT-BTC ngày 23/6/2009 của Bộ Công Thương và Bộ Tài chính hướng dẫn việc cấp chứng nhận và thủ tục nhập khẩu, xuất khẩu kim cương thô nhằm thực thi các quy định của Quy chế Chứng nhận Quy trình Kimberley .

ĐÁNH GIÁ TỔNG QUAN:

Trong những năm gần đây, Việt Nam ngày càng quan tâm tới việc xây dựng, hoàn thiện cơ chế kiểm soát xuất khẩu đáp ứng yêu cầu hội nhập, trách nhiệm thực thi các cam kết quốc tế; góp phần đảm bảo sự ổn định và phát triển bền vững của đất nước và nền kinh tế.

Phần III: PHƯƠNG HƯỚNG

- Rà soát các quy định hiện hành, tiếp tục hoàn thiện cơ chế quản lý, kiểm soát xuất khẩu
- Tăng cường hợp tác quốc tế, trao đổi kinh nghiệm xây dựng pháp luật và tổ chức thực thi hoạt động kiểm soát xuất khẩu của các nước
- Tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ, công chức, người dân và doanh nghiệp về tầm quan trọng của kiểm soát xuất khẩu

CƠ CHẾ KIỂM SOÁT XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

**XIN TRÂN TRỌNG CẢM ƠN
SỰ QUAN TÂM THEO DÕI CỦA QUÝ VỊ!**